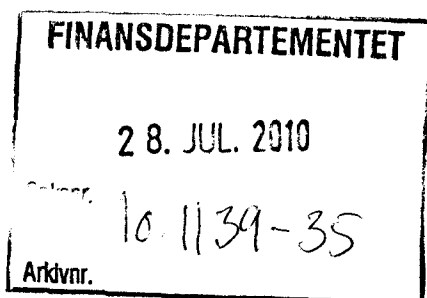

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 08/00372-4
Arkivkode: 250
Saksbehandler: Per Richard
Johansen
Deres referanse: 10/1139 MW/EGR
Dato: 29.7.2010

Høringsuttalelse – endringer i kapitalforskriften mm.

Vi viser til høringsbrev fra Finansdepartementet av 26.03.10 om endringer i kapitalforskriften mv. KS ønsker å kommentere vektingen av engasjementer med og engasjementer garantert av kommuner og fylkeskommuner og foretak eid av kommuner og fylkeskommuner.

1. Vekting av engasjementer med eller garantert av kommuner og fylkeskommuner

Denne saken ble først tatt opp av KS i brev til Finansdepartementet 30.01.07, der vi ba om departementets begrunnelse for i kapitalforskriften av 14.12.06 å vekte engasjementer med kommuner og fylkeskommuner (heretter omtalt som KFK) 20 prosent. Departementet svarte 23.03.07 ved å gjengi EU-direktivet om hvordan risiko skal vurderes, og ved å vise til at Kredittilsynet hadde vurdert at norske KFK hadde en høyere risiko enn norske stat, at departementet var enig i tilsynets vurdering og at dette tilsa 20 prosent vekting av KFK-engasjementer, mot 0-vekting av statlige engasjementer. Som begrunnelse ble det vist til forskjell i prising i kapitalmarkedet mellom lån til stat og kommuner, mens det ikke var gjort noe forsøk på å knytte risikovurderingen til de konkrete kravene i EU-direktivet. (Det ble for øvrig heller ikke kommentert at forskjell i vekting i seg selv gir opphav til prisforskjell.)

Formuleringen i direktivet (direktiv 2006/48/EF bilag VI del 1 punkt 2 nummer 9 første ledd) er som følger: "Engasjementer med regionale regjeringer og lokale myndigheter behandles som engasjementer med centralregeringen i det pågældende land, hvis der ikke er nogen forskjell i risiko mellem disse engasjementer, fordi de førstnævnte instanser har beføjelser til at inddrive midler, og hvis der findes særlige institusjonelle bestemmelser, som reduserer risikoen for, at de misligholder deres forpliktelser." Som det framgår definerer direktivet hva en skal forstå som "ikke nogen forskjell i risiko", nemlig at det foreligger lokal beskatningsfrihet og særlige institusjonelle bestemmelser.

Siden EU-direktivet knytter vurderingen av risiko til lokal beskatningsfrihet og institusjonelle ordninger, og siden det faktisk foreligger både lokal beskatningsfrihet og særskilte institusjonelle bestemmelser som skal redusere risikoen for mislighold av KFK-engasjementer i Norge, er det rimelig å forlange at risikovurderingen drøfter disse to punktene. Faktisk er det slik at direktivet på dette punkt ikke åpner for annen måte å vurdere risiko på.

I nytt brev av 13.08.07 ba KS derfor om departementets vurdering av hvorvidt norske KFK tilfredstilte de konkrete risikokravene i EU-direktivet eller ei. I sitt svar av 31.01.08 nøyter departementet med seg bare med å gjenta sine formuleringer fra forrige svar, dvs uten en slik vurdering som KS etterlyste. KS presiserte derfor i nytt brev av 13.08.08 at spørsmålet gjaldt om hvorvidt det for norske KFK foreligger både beskatningsmyndighet og spesifikke institusjonelle ordninger som tilfredsstillende EUs krav eller ikke. Vi kan ikke se at vi har mottatt svar på dette så langt, trass i at vi etterlyste svar i brev av 7.1.09.

KS kan derfor ikke se at departementet har framskaffet noen begrunnelse for hvorfor de mener at norske KFK ikke tilfredsstillende de kravene om beskatningsfrihet og institusjonelle ordninger som følger av EU-direktivet. Ifølge høringspapirene har alle øvrige EØS-land utenom Belgia og Spania innført 0-vekting for engasjementer med og garantert av lokale og regionale myndigheter. KS har vondt for å tro at norske KFK har en generelt svakere stilling på disse områdene, enn hva som gjelder i de øvrige EØS-landene. Det er derfor nærliggende å anta at norske myndigheter har vurdert spørsmålet om risiko for engasjementer med norske KFK annerledes enn de fleste andre EØS-land, og dermed annerledes enn det som er hensikten med EU-direktivet.

I denne sammenheng viser vi til Finanstilsynets formulering (tilsynet brev s.7) om at et formål med de nye reglene er "at man så langt som ønskelig og mulig kan oppnå harmonisert, regulering, tilsyn og innrapportering av kapitaldekning i Norden". Det å harmonisere kapitalkravsreglene for norske KFK med de som gjelder for de øvrige nordiske land, synes å være et steg i riktig retning.

2. Konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner

Kommunesektoren hadde i mai i år 272 mrd kroner i ordinære lån (dvs utenom obligasjoner, sertifikater og annen gjeld). Om en legger til grunn at forskjellen mellom 20 og 0 prosent vekting utgjør 0,15 prosentpoeng i lånekostnad, ville 0-vekt ha spart norske kommuner og fylkeskommuner for 0,4 mrd kr i lånekostnader. Dette er kostnader som kunne vært brukt til å øke tjenestetilbudet eller styrke kommuneøkonomien.

3. Konsekvenser for kommunale og fylkeskommunale foretak

Den ulike risikovekting av norske og øvrige nordiske kommuner og fylkeskommuner kan også få konkurransemessige konsekvenser. I forslaget til endring av §6. Risikovekting av engasjementer i forskriften om kredittinstitusjoners og verdipapirforetaks store engasjementer (FOR 2006-12-22 nr 1615) heter det:

"Ved anvendelsen av grensene i §5 kan engasjementene som ikke risikovektes 100 % gis følgende risikovekter:

1. Engasjementer med risikovekt 0 prosent:
  - a) Engasjementer med og engasjementer garantert av eller andre typer fordringer på ... offentlig eide foretak ... dersom usikrede fordringer på disse debitorer gir 0 prosent risikovekt etter standardmetoden.
  - b) Engasjementer sikret ved pant i verdipapirer utstedt eller garantert av ... offentlig eide foretak ... dersom usikrede fordringer på disse debitorer gir 0 prosent risikovekt etter standardmetoden. ...
2. Engasjementer med risikovekt 20 prosent:
  - a) ...
  - b) Engasjementer med og engasjementer garantert av norske kommuner. Engasjementer med og garantert av regionale og lokale myndigheter i andre

EØS-stater kan gis samme risikovekt som den risikovekt nasjonale myndigheter tillater for slike engasjementer.”

Slik KS ser det vil punktene ovenfor kunne medføre mulighet for konkurransevridning mellom utenlandske lokalt og regionalt eide foretak med risikovekting 0 prosent, og norske kommunale og fylkeskommunale foretak med risikovekting 20 prosent. Eksempelvis vil engasjementer med et kommunalt svensk avfallsselskap oppnå en lavere risikovekting enn for et tilsvarende kommunalt norsk selskap. Forskjellen i vekting mellom norske og svenske mv KFK-eide foretak er en konsekvens av den ulike vektingen av svenske mv og norske kommuner.

Oppsummering

Det er full adgang til å gi engasjementer med eller garantert av norske kommuner og fylkeskommuner 0 prosent vekt når betingelsene for det er oppfylt. De fleste øvrige EØS-land, herunder alle de nordiske, har bedømt betingelsene oppfylt for sine lokale og regionale myndigheter. Mye tyder på at norske myndigheter må ha vurdert betingelsene på en vesentlig annen måte enn de øvrige landene.

Alternativt synes risikovekting på 20 prosent basert på en skjønnsmessig begrunnelse fra staten, som ikke er begrunnet i de konkrete forhold som EØS-regelverket viser til når det gjelder spørsmålet om vekting. Vekting av engasjementer med norske kommuner og fylkeskommuner på 20 prosent kan i så tilfelle ikke sies å være en oppfølging av EØS-bestemmelsene, hvis formål er å sikre at lånegivere har en tilstrekkelig kapitaldekning for engasjementene.

Uansett forklaring ber KS om at regelverket endres, slik at kommuner og fylkeskommuner i Norge gis vekting med utgangspunkt i samme kriterier og vurderinger som i de øvrige EØS-land.

Med vennlig hilsen

Helge Eide
områdedirektør interessepolitikk

Per Richard Johansen
sjeføkonom

Kopi: Kommunal- og regionaldepartementet